

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра банківської справи

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
д.е.н., професор Кузнєцова Л.В.
“ ___ ” _____ 20__ р.

ВИПУСКНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності банківська справа

за темою:

РОЗВИТОК МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
АНАЛІЗУ ПРИБУТКУ БАНКУ

Виконавець
студентка 42 групи
кредитно-економічного факультету
Терзі Анастасія Дмитрівна

Науковий керівник
д.е.н., професор
Коваленко Вікторія Володимирівна

Одеса 2016

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ ПРИБУТКУ.....	5
1.1. Прибуток банку: сутність, класифікація та фактори впливу.....	5
1.2. Аналіз прибутку в системі управління ним.....	12
1.3. Методичне забезпечення аналізу прибутку банку.....	16
Висновки до першого розділу	20
РОЗДІЛ 2 МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПЛАНУВАННЯ І	
ПРОГНОЗУВАННЯ ПРИБУТКУ.....	22
2.1. Загальна економічна характеристика діяльності банку.....	22
2.2. Аналіз фінансових результатів банку.....	28
2.3. Оцінювання факторів впливу на фінансовий результат банку.....	36
Висновки до другого розділу.....	40
РОЗДІЛ 3 РОЗВИТОК МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АНАЛІЗУ	
ПРИБУТКУ.....	43
3.1. Обґрунтування системи показників оцінки прибутковості банку як	
складової аналізу прибутку.....	43
3.2. Обґрунтування моделей планування і прогнозування прибутку	
комерційного банку.....	47
Висновки до третього розділу.....	53
ВИСНОВКИ.....	55
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	57
ДОДАТКИ.....	61

ВСТУП

Отримання прибутку та рентабельна діяльність, в умовах ринкової економіки, є необхідним фактором забезпечення фінансової стійкості та конкурентоспроможності банків. Це обумовлено тим, що саме прибуток забезпечує формування адекватних фондів та резервів, кошти яких спрямовуються на покриття непередбачених ризиків та розвиток матеріальної бази, стимулює персонал і керівництво до розширення та вдосконалення банківських операцій та послуг, скорочення витрат та мінімізації банківських ризиків. Сьогодні середовище, в якому функціонують банки України, є нестійким та мінливим, а можливості щодо збільшення доходів та мінімізації витрат обмежені. Саме тому тема розвитку методичного забезпечення аналізу прибутку банку є актуальною.

Питання розвитку методичного забезпечення аналізу прибутку банків широко представлені в іноземній та вітчизняній економічній літературі в працях І. Ансоффа, І.А. Бланка, А.Г. Грязнова, Л.М. Красавіна, Л.П. Кролевецької, О.І. Лаврушина, П. Роуза, І. Шумпетера, М. Ерхардта, А. М. Герасимовича, І. М. Парасій-Вергуненка, В. М. Кочеткова та багатьох інших.

Невисвітленими залишаються питання щодо удосконалення методичних підходів до аналізу фінансових результатів діяльності банків, що дасть можливість пошуку резервів підвищення ефективності діяльності банку.

Мета даної роботи – розвиток методичного забезпечення аналізу прибутку банку.

Виходячи із поставленої мети, у випускній роботі поставлені наступні завдання:

- визначення теоретичних аспектів аналізу прибутку банку;
- розгляд методичного забезпечення планування та прогнозування прибутку в банку на прикладі Укрексімбанку;

- обґрунтування системи показників оцінки прибутковості банку як складової аналізу прибутку;
- розкриття факторного аналізу прибутковості банку та прогнозування прибутку.

Об'єктом дослідження є процес аналізу прибутку банку.

Предмет дослідження – сукупність методів та інструментів аналізу прибутку банку. При написанні даної роботи використовувалися такі методи: метод екстраполяції, факторний аналіз прибутку та прибутковості.

Інформаційною базою дослідження є наукові публікації та монографічні видання вчених, нормативно-законодавчі акти України, матеріали наукових конференцій і досліджень, дані звітності Укресімбанку.

характеризують процеси формування фінансових результатів, а також оцінили фактори впливу на фінансовий результат банку.

Дослідивши деякі відносні показники, що характеризують процеси формування фінансових ресурсів, було виявлено, що банку не вистачає прибутку для покриття ризиків, і спостерігається тенденція до погіршення.

Лише невелика кількість українських банків має у своєму розпорядженні необхідні організаційні та інформаційні ресурси, методичне забезпечення, персонал, відповідної кваліфікації, для здійснення якісного планування і прогнозування прибутку банку, а використовують передові методики переважно дочірні організації великих західних банків.

Обґрунтовуючи моделі планування і прогнозування прибутку комерційного банку, ми виявили, що планування прибутку – процес розробки системи заходів щодо забезпечення його формування в необхідному обсязі та ефективного використання відповідно до завдань розвитку банку в майбутньому.

Для планування прибутку особливе значення має інформація, отримана в результаті прогнозування. Прогнозування прибутку – це обґрунтування параметрів фінансових планів, передбачення фінансового стану на певний період часу в майбутньому.

Для збільшення ефективності управління процесом формування і розподілом прибутку банку можна запропонувати проведення заходів із збільшення процентних, комісійних та непроцентних доходів банку та зменшення рівня витрат банку за рахунок залучення більш дешевих ресурсів та підвищення частки доходних активів у загальних активах банку, збільшувати обсяг власного капіталу, наприклад за рахунок капіталізації дивідендів, а також ефективно управління співвідношенням прибуток – ризик.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Міщенко В.І. Банківські операції: Підручник [Текст] / В.І. Міщенко, Н.Г. Слав 'янська, О.Г. Коренєва. – 2-е вид., переробл. і доп. – К. : Знання, 2007. – С.46-48.
2. Пронский Л.М. Три источника прибыли: Введение в общую теорию прибыли, рынка и денег [Текст] / Л.М. Пронский – М.: Финансы и статистика, 1995. –40 с.
3. Криклій О.А. Управління прибутком банку: монографія [Текст] / О.А. Криклій, Н.Г. Маслак. – Суми:ДВНЗ «УАБС НБУ», 2008. – 136с.
4. Богатин Ю.В. Производство прибыли: Учебное пособие [Текст]/ Ю.В. Богатин, В.А. Швандар – М.: Финансы; ЮНИТИ, 1998. – 256 с.
5. Білик М.Д. Управління фінансами державних підприємств: Спец. 08.04.01 - фінанси, грошовий обіг і кредит: Дис... д-ра екон. наук. [Текст] – Суми, 2000. – 404 с.
6. Никитин С. Прибыль: теоретические и практические подходы [Текст] // Мировая экономика и международные отношения / С. Никитин, Е. Глазова, А.В. Никитин – 2012. - № 5. - С. 20-28.
7. Лумпов Н.А. Формула прибыли: подход к анализу и построению // Финансовый менеджмент [Текст] / Н.А. Лумпов - 2005. - № 3. - С. 3-21.
8. Економічна енциклопедія: У 3-х томах. [Текст] / [За ред. С. В. Мочерного] – Тернопіль, Академія народного господарства. – 2001 – 952 с.
9. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 3 "Звіт про фінансові результати" [Електронний ресурс]: Положення, затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 31.03.99 № 87. – Режим доступу: www.rada.gov.ua.
10. Про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України [Електронний ресурс]: Інструкція, затверджена Постановою

Правління Національного банку України від 07.12.2004 № 598. – Режим доступу: www.rada.gov.ua.

11. Банківська енциклопедія [Текст] / [За ред. д-ра. екон. наук проф. А.М. Мороза] – К.: Віпол, 2002 – 476 с.
12. Енциклопедія банківської справи України [Текст] / [За ред. В.С. Стельмаха] – К.: Молодь, Ін. Юре, 2001. – 680 с.
13. Черкасов В. Е. Банковские операции: финансовый анализ [Текст] / В.Е. Черкасов – М.: Консалтбанкир, 2001. – 288 с.
14. Міщенко В. І. Банківські операції: Підручник [Текст] / В.І. Міщенко, Н.Г. Слав'янська – К.: Знання, 2006. – 727 с. (Вища освіта ХХІ століття).
15. Парасій-Вергуненко І.М. Аналіз банківської діяльності [Текст] / І.М. Парасій-Вергуненко Навч.-метод. посібник для самот. вивч. дисц.– К.: КНЕУ, 2003. – 347с.
16. Парасій-Вергуненко І.М. Стратегічний аналіз у банках: теорія, методологія, практика : Монографія [Текст] – К. : КНЕУ, 2007. – 360 с.
17. Копилюк О. І. Банківські операції: Навч. посібн. [Текст] / Копилюк О. І., Бондарчук-Грита Г. В. – К. : Знання, 2010. – 447 с.
18. Сметана А.Д. Капіталізація банківської системи України: реалії та напрями забезпечення: Наукові підходи до ефективного використання потенціалу економіки країни: збірник наукових праць з актуальних проблем економічних наук [Текст] / Наукова організація «Перспектива» / А.Д.Сметана – Дніпропетровськ: Видавничий дім «Гельветика», 2015. – 192 с.
19. Герасимович А.М. Учебник [Текст] / А. М. Герасимович, М. Д. Алексеенко, И. М. Парасий-Вернугенко и др. – К: КНЕУ, 2004. – 559 с.
20. Ширягіна, О. Е. Методика аналізу фінансових результатів підприємства [Текст] / О.Е. Ширягіна. С.61–62
21. Парасій-Вергуненко І.М. Аналіз банківської діяльності. Навч. -метод. посібник для самот. вивч. дисц. [Текст] – К.: КНЕУ, 2003. – 347 с.
22. Аналіз банківської діяльності [Текст]: Підручник / А. М. Герасимович,

М. Д. Алексеєнко, І. М. Парасій-Вергуненко та ін.; За ред. А. М. Герасимовича. – Вид. 2-ге, без змін. – К.: КНЕУ, 2006. – 600.

23. Правила організації статистичної звітності, що подається до Національного банку України [Електронний ресурс]: Правила, затверджені Постановою Правління Національного банку України від 19 березня 2003 року № 124 / Офіційний вісник України від 30.05.2003 – 2003 р., № 20, стор. 218, стаття 892.

24. Інструкція про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України: Інструкція затверджена Постановою Правління Національного банку України від 27 грудня 2007 року № 480 [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/

25. Електронна бібліотека «Український мобільний знак знань» [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.probusiness.in.ua/kb/management/practice/finance/bank/org/finplanning/decomp/income-risk>.

26. Сало І.В., Фінансовий менеджмент банку[текст]: І.В. Сало, А.О. Криклій, Навчальний посібник. – Суми: ВТД "Університетська книга", 2007. – 314 с.

27. Річний звіт Укрексімбанку [Електронний ресурс]: [режим доступу]: <http://www.eximb.com/> – Офіційний сайт Укрексімбанку

28. Офіційний сайт Національного банку України [режим доступу]: <http://www.bank.gov.ua/>

29. Криклій, О. А. Управління прибутком банку [Текст] : монографія / О. А. Криклій, Н. Г. Маслак. – Суми : ДВНЗ "УАБС НБУ", 2008. – 136 с.

30. Финансовое планирование и прогнозирование [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.e-college.ru/xbooks/xbook144/files/course/Lihachev_Glava3.1-3.3-Planirovanie.pdf.

31. Грязнова А.Г. Финансы [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://be5.biz/ekonomika/fgag/04.htm>.

32. Бочаров В.В. Корпоративные финансы [Текст] : учебник / В.В. Бочаров, В.Е.Леонтьев. – Питер, 2004.

33. Петрик О.А. Аудит у зарубіжних країнах: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. [Текст] / О.А. Петрик О, М.Т. Фенченко – К.: КНЕУ, 2012.
34. Банківська статистика: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. [Текст] / А. В. Головач, В. Б. Захожай, Н. А. Головач, Г. Г. Трофімова. – К.: КНЕУ, 2013. – 161 с.
35. Дудар А. Основні напрямки розвитку системи управління фінансовими результатами діяльності банку [Текст] / А. Дудар // Банківська справа. – 2013. – № 5. – С. 36–50.
36. Кочетков В. М. Забезпечення фінансової стійкості сучасного комерційного банку: теоретико-методологічні аспекти : монографія [Текст] / В. М. Кочетков. – К. : КНЕУ, 2012. – 238 с.
37. Поліщук, Н. В. Планування результативності діяльності підприємства [Текст] / Н. В. Поліщук // Фінанси України (укр.). – 2001. – № 4. – С. 39–45.
38. Литвин, М. И. Прогнозирование прибыли на основе факторной модели [Текст] / М. И. Литвин // Финансовый менеджмент. – 2002. – № 6. – С. 3–11.
39. Пастухова, В. Стратегічне планування на підприємстві [Текст] / В. Пастухова // Економіка України (укр.). – 2010. – № 11. – С. 37–43.
40. Методичні вказівки щодо організації, проведення інспекційних перевірок та встановлення рейтингової оцінки банку, схвалені постановою Правління Національного банку України, 2007. – №312. – 202с.

АНОТАЦІЯ

випускної роботи на здобуття освітнього ступеня бакалавра

Терзі Анастасії Дмитрівни

« Розвиток методичного забезпечення аналізу прибутку банку»

Одеський національний економічний університет

м. Одеса, 2016 рік

Випускна робота складається з трьох розділів.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти аналізу прибутку банку, методичне забезпечення планування та прогнозування прибутку в банку на прикладі Укрексімбанку, обґрунтовуються системи показників оцінки прибутковості банку як складової аналізу прибутку, розкривається факторний аналіз прибутковості банку та прогнозування прибутку.

Мета даної роботи – розвиток методичного забезпечення аналізу прибутку банку.

Предмет дослідження – сукупність методів та інструментів аналізу прибутку банку. При написанні даної роботи використовувалися такі методи: метод екстраполяції, факторний аналіз прибутку та прибутковості.

Дипломна робота складається з вступу, трьох розділів, трьох висновків до розділів, загальних висновків, списку використаної літератури, який містить 40 джерел, та додатків. У додатках наведена фінансова звітність Укрексімбанку, на основі якої аналізувався фінансовий результат банку.

У вступі розкривається актуальність даної теми, вказується мета роботи, предмет і об'єкт дослідження, основні завдання роботи та інформаційна база. У висновках підтверджується необхідність розвитку методичного забезпечення аналізу прибутку банку.

Ключові слова: аналіз прибутку банку, методичне забезпечення аналізу прибутку банку, планування і прогнозування прибутку банку, прибуток банку.

SUMMARY

the final work on the education of bachelor's degree

Terzi Anastasiia Dmytrivna

"Development of methodological support of the analysis of profit of Bank"

Odessa National Economic University
Odessa, 2016

Final work consists of three sections.

The paper examines theoretical aspects of the analysis of the Bank's profit, methodological support of planning and forecasting of profit in the Bank on the example of Ukreximbank, substantiated system of indicators to measure the Bank's profitability as a component of the profit analysis, factor analysis reveals the profitability of the Bank and profit forecasting.

The aim of this work is development of the methodical providing of analysis of the Bank's profit.

The subject of the research is a set of methods and tools of analysis of the Bank's profit. When writing this work the following methods were used: extrapolation method, factor analysis of profit and profitability.

Thesis consists of introduction, three chapters, conclusion sections, General conclusions, list of references, which contains 40 sources, and applications. The applications contains the financial statements of Ukreximbank, which analysed the financial results of the Bank.

In the introduction reveals the relevance of the topic, indicate the purpose of the work, the subject and object of research, objectives of research and information base.

The conclusions confirmed the necessity of development of methodological support of the analysis of the Bank's profit.

Key words: analysis of profit of the Bank, methodological support of the Bank's profit analysis, planning and forecasting profit Bank, profit Bank.